

Zondag 3 januari 2021 - Hoop en Verwachting

Ik spreek vanmorgen over Hoop en Verwachting. Dat is het thema dat we als oudsten kozen voor een gebedstraject vanaf half december tot en met de gebedsweek die zondag 17 januari van start gaat. Dat is niet bedoeld als geestelijke peptalk. Op televisie gaat het in deze tijd van corona en jaarwisseling ook steeds over dat wat hoop geeft. Nee, ik geloof diep van binnen dat er iets is dat God voor ons bedoelt - wat Hij heel persoonlijk voor jou en mij bedoelt - maar ook voor PG Immanuel ingaande het nieuwe jaar 2021. Hij wil dat aan ons bekend maken. God wil nieuwe hoop en verwachting in ons hart leggen.

Zondag 27 december deelde ik kort een tekst uit Romeinen 8 in verband met het Avondmaal: *"Wij weten dat God alles tot een goed einde brengt voor wie hem liefhebben..."* (Rom 8:28a, GNB). In een oudere vertaling staat daar: *"Wij weten nu, dat God alle dingen doet medewerken ten goede voor hen, die God liefhebben..."* (NBG).

De tekst van Rom 8:28 is onder Christenen heel bekend. Het is dan ook een tekst die heel hoopgevend is: God staat aan onze kant - en uiteindelijk zal Hij zorgen dat het goed komt.

Maar die tekst wordt nog al eens uit z'n verband gehaald en verkeerd toegepast. Dan krijgt het soms de betekenis van een soort ruilhandel: Wij zorgen veel van God te houden - en Hij zorgt dan dat alles wel goed komt. Toen Evelien en ik op de bijbelschool waren, was er een medestudente die dit krampachtig toepaste. Een keer riep ze opgetogen: "Halleluja, mijn portemonnaie is gestolen!" Toen we dat niet begrepen, legde ze uit dat God altijd alles ten goede keert - zolang zij maar God bleef liefhebben wat er ook gebeurde. We begrepen wel een beetje wat zij bedoelde, maar vonden het toch ook wel erg geforceerd. Zij heeft die geforceerde geloofsopstelling dan ook niet heel lang kunnen volhouden. Niet heel veel langer moest Evelien haar bijstaan in periodes van emotionele diepte. Hoe gaan we dan wel goed om met dit prachtige hoopgevende bijbelvers?

Zondag 27 december vierden we avondmaal. Ik gebruikte het voorbeeld van het leven van Jezus om de betekenis van Rom 8:28 helder te krijgen. Het is immers in elk geval zeker dat Jezus leefde in een voortdurende intieme liefdesrelatie met God de Vader. Hoe dan zorgde God de Vader dat 'alle dingen' voor zijn geliefde Zoon ten goede meewerkten? In het begin van Jezus' publieke bediening op aarde zien we veel succes en mooie ontwikkelingen, maar niet lang daarna is er groeiende oppositie, vijandschap, en dreiging. Hoe werkte dat mee ten goede? Mensen begonnen Jezus in de steek te laten. Zelfs zijn kleine kring discipelen liet hem in de steek, toen Jezus werd gearresteerd. Jezus werd vernederd, gemarteld, vals beschuldigd, uitgejouwd en op aandrang van een schreeuwende menigte op een gruwelijke manier gedood. Hoe werkte dat dan mee ten goede? Dat was toch volledig in het nadeel van Jezus Zelf? Waar was de bescherming, de voorspoed en de mooie succesvolle ontwikkeling nu gebleven? Hoe krijgen we de bedoeling van Rom 8:28 hierbij kloppend? Ik heb het zondag 27 december met het Avondmaal al gezegd: het was wel ten goede - maar dan ten goede voor jou en mij - voor ons allemaal - maar dat wel ten koste van Jezus Zelf. Dat iets 'ten goede' is, betekent dus niet altijd dat het voor onszelf ten goede is! Uiteindelijk zien we wel dat Jezus opstond uit de dood en dat Hij werd verhoogd tot de meeste geeerde plek naast en samen met God de Vader. Uiteindelijk kwam het in de hemelse eeuwigheid dus wel goed voor Jezus. En zo is dat ook voor ons. Daarom vind ik de vertaling van de Groot Nieuws Bijbel goed gekozen: alles komt uiteindelijk 'tot een goed einde'. God is voor ons - zegt dat prachtige zegen-lied. Maar soms blijkt dat niet uit de aardse omstandigheden, de lichamelijke genezing of het menselijke succes, maar zullen we dat pas zien en merken in onze hemelse eeuwigheid.

Die medestudente op de Bijbelschool maakte een klassieke fout: ze haalde een tekst helemaal uit z'n verband en paste het daardoor verkeerd toe op haar situatie. Wat is dan het verband? Wat is dan de context van dit bekende zinnetje uit de Bijbel? Laten we samen lezen wat in Rom 8 voorafgaat aan vers 28: *"En wat we hier te lijden hebben, weegt niet op tegen de glorie die God ons openbaar zal maken. Daarvan ben ik overtuigd. De hele schepping ziet gespannen uit naar het moment waarop God onthult wie zijn kinderen zijn. Want de schepping is veroordeeld tot een zinloos bestaan. Niet omdat ze het zelf wilde, maar omdat God haar daartoe veroordeeld heeft. Maar er is hoop. Want ook de schepping zal bevrijd worden uit de slavernij van de vergankelijkheid en delen in de glorierijke vrijheid van de kinderen van God. Want we weten dat de hele schepping nog altijd kreunt en steunt als een vrouw die moet baren. Maar de schepping niet alleen - ook wij, die toch de Geest ontvangen hebben als een voorschot op wat we nog krijgen. Ook wij zuchten diep, zolang we uitzien naar het moment waarop God ons voorgoed tot zijn kinderen maakt en ons hele bestaan bevrijdt. Want we zijn gered - maar onze redding staat nog in het teken van de hoop."* (Rom 8:18-24a, GNB)

Het verband van 'alle dingen die meewerken ten goede' is dus een wereld vol van lijden - een schepping vol van dood - een mensheid vol van zinloosheid. Gods Woord spreekt hier over ons als 'kinderen van God' en de 'glorierijke vrijheid' die zij hebben in contrast met de wereld waarin zij zich bevinden. Maar tegelijkertijd spreekt Gods Woord hier toch ook over ons 'diepe zuchten' omdat we als mensen ook lijden met de wereld om ons heen. Er zijn dus in onze ervaring als kinderen van God twee dingen tegelijkertijd. We zijn vrij van de zinloosheid, het lijden en het doodse van het aardse leven. Maar we zijn er toch ook nog deel van - we lijden er ook onder - we lijden mee - we worden er ook door geraakt. Soms worden we er zelfs juist nog meer door geraakt, juist omdat we bij Jezus horen. En toch is het anders. Wij hebben hoop! Wij hebben leven! Wij hebben vergeving! Wij hebben vrijheid! Diep binnen in ons brandt het vuur van Gods Geest! Daar is de kracht van God door de Heilige Geest. Hij leidt ons. Hij neemt ons bij de hand. Hij geeft ons kracht om door te gaan. Ja, Hij geeft ons vreugde en genoegte temidden van alles wat om ons heen gebeurt en wat soms ook aan ons en met ons gebeurt.

Er is in deze tekst ook nog het contrast tussen wat we nu al hebben vanwege onze relatie met Jezus - en dat wat nog in de toekomst ligt - onze hemelse toekomst. Daarom wordt ook gesproken over de heilige Geest als een voorschot op wat nog gaat komen. Maar, let op, dat voorschot dat we nu al hebben gaat wel over heel, heel veel!

Romeinen 8 begint in de vertaling van de GNB zo heel krachtig met de volgende woorden: *"Maar nu is het anders!"* In hoofdstuk 7 was het kommer en kwel. De gelovige Paulus spreekt daar heel bewust in de ik-vorm over zijn falen: Ik weet dat God dat en dat van mij vraagt - ik weet wel wat goed is - maar ik doe het niet. Ik kan mijzelf er niet toe zetten. Ik heb niet genoeg zelfdiscipline. Ik heb niet genoeg motivatie. Ik kan het gewoon niet opbrengen. En ik voel me daar zo rot over. En, erger nog, ik weet dat ik dat en dat niet meer zo moet doen, maar ik doe het toch. Het lukt mij niet om mijzelf en mijn gedrag te veranderen. Ik ga steeds weer in de fout. En ik voel me daarover zo schuldig.

En dan is daar met de eerste woorden van Romeinen 8 die ommekeer. Daar wordt de remedie gegeven om uit dat moeras van het moeten te geraken - uit het moeras ook van falen en schuld. Lees maar eens mee in Romeinen 8:1-2, 11, 14 (GNB):

"Maar nu is het anders: wie één zijn met Christus Jezus, worden niet meer veroordeeld. Want de wet van de Geest, die het leven brengt door de eenheid met Christus Jezus,

heeft jou bevrijd van de wet die zonde en dood brengt... En God heeft Jezus uit de dood opgewekt. Welnu, als de Geest van God in jou woont, zal God, die Christus Jezus uit de dood heeft opgewekt, ook jouw sterfelijke lichaam levend maken door de kracht van zijn Geest, die in jou woont... Allen die zich laten leiden door de Geest van God, zijn kinderen van God." (Ik heb 'u' met 'jou' vervangen.)

Gods Woord vergelijkt ons in Romeinen 8 met Jezus Zelf. We zijn één met Hem geworden. Dat is veel meer dan enkel van Hem ontvangen: zoals vergeving, redding, bevrijding. We hebben niet enkel iets gekregen door Jezus - we zijn iets nieuws geworden door Jezus. Wij mogen nu net zo in het leven staan als Jezus tijdens zijn aardse bediening. We mogen op dezelfde manier leven in een intieme liefdesrelatie met God de Vader. We mogen op dezelfde manier geleid worden door de Heilige Geest van God.

Wat Paulus zegt in Romeinen 8 is de Bijbelse basis voor hoe wij in het leven mogen staan - hoe we in deze wereld een plek mogen innemen. Wij zijn kinderen van God. Wij hebben in ons hart iets nieuws ontvangen. En wij hebben ook samen als kinderen van God iets nieuws ontvangen. En in dat verband zegt Gods Woord dan in dit prachtige hoofdstuk: *"God doet alle dingen medewerken ten goede voor hen, die God liefhebben..."* (8:26a, NBG).

Heb je gezien hoe vaak de heilige Geest werd genoemd in het gedeelte dat we net lazen van Romeinen 8? Gods manier is de vernieuwende kracht van de inwonende Heilige Geest. Hij wil dat wij ons laten leiden door de Heilige Geest. Dat betekent dat we er op vertrouwen dat Hij een sprekend God is. Dat is belangrijk voor mij als voorganger en voor de gemeenteleiding. Maar dat is ook belangrijk voor jullie als gemeenteleden. Als we alleen van bovenaf visie en koers bepalen, dan valt het in de gemeente op een betonnen bodem. Maar als velen in de Gemeente voor zichzelf op die manier met God leven, dan gaat Hij dingen samen brengen. Dan gaan we merken dat de gemeenteleiding besluiten neemt die resoneren met wat er in de Gemeente al gaande is. Dan gaan we Gods Geest aan het werk zien. Daarom is het ook zo goed dat we een proces van gezamenlijk gebed zijn gestart op de zondagen in december en dat we dit doortrekken tot aan een gezamenlijke gebedsweek halverwege januari.

Het thema deze en komende zondagen is Hoop en Verwachting. Wilkin van de Kamp schrijft daarover het volgende: *"Hoop hebben betekent vol vreugde en vertrouwen het goede verwachten. Het betekent dat je de geloofsverwachting hebt dat er elk moment iets goeds kan gaan gebeuren... God is op zoek naar mensen die Hem verwachten. Zij verwachten dat God hun gebeden verhoort en hen geeft wat ze nodig hebben."* Paulus schreef hierover in Romeinen 8. Petrus schrijft daar ook over: *"God heeft ons opnieuw geboren doen worden door de opstanding van Jezus Christus uit de dood, waardoor wij leven in hoop."* (1 Petrus 1:3, NBV)

Ik wil jou aanmoedigen om in 2021 meer van God te gaan verwachten. Want God reageert op verwachting. In de Evangelien lezen we over hoe Jezus extra sterk reageert op mensen die met geloof en verwachting naar hem toe kwamen.

Jan de Haan gaf mij voor mijn verjaardag een boek van Martin Dol over intimiteit met God. Daarin staat het volgende citaat van Ravi Zacharias: *"Gebed is niet een middel om onze wil bij God bekend te maken. Het is het middel dat God gebruikt om onze wil op orde te brengen, zodat we met blijdschap zijn wil ontvangen."* Ik wil jullie uitdagen om samen met mij en de hele gemeente onze wil op orde te brengen en van Hem te ontvangen.

Er zijn mooie ontwikkelingen. We zitten nu in een goed proces. Vlak voor de zomer van 2020 zag het er nogal somber uit. We ervoeren dat in de oudstenraad. Dat viel samen met de plotse corona-crisis. Enkele oudsten zaten aan het eind van hun termijn en voor de meesten was het niet mogelijk (of niet toegestaan) om dat voort te zetten in een volgende termijn. We vroegen om die reden Wim en Wilbert erbij en dat veranderde al veel.

We besloten na de zomer om als gemeente structureel in kleine groepen bij elkaar te komen op zondagen. Dat is niet alleen uit nood. Dat willen we graag doorzetten ook na corona. We willen dat deze groepen onze relaties versterken en dus ook de onderlinge zorg.

Maar we willen ook graag dat we samen groeien in ons geloof en in het navolgen van Jezus. Daarom zouden we graag iets van het goede van de huddelgroepen een plek willen geven in de kleine groepen op zondag. Daarover later meer.

En ondertussen zijn we goed bezig met het versterken van ons leiderschap. God is bezig om onze gebeden te verhoren. Jos, Ronald en Frank hebben van harte toegezegd om oudste te worden. Jos eerst nog met de toezegging van een jaar - een beetje zoals Wim en Wilbert nu - om zo te kijken of het te combineren is met de vele andere dingen in zijn leven. Frank en Ronald hebben beiden een duidelijke pastorale en zorgende orientatie. En dat was juist wat we wilden versterken in ons leiderschap. Prijs de Heer! Wim en Wilbert blijven zeker nog tot aan de zomer om ons voor te gaan in een proces van vernieuwing en versterking. We zijn zo dankbaar voor hen.

We hebben gedeeld over wat gaande is in Haarlem Oost. We merken dat we dat meer deel moeten laten zijn van een meer naar buiten gericht missionair gemeente-zijn in de volle breedte - ook in Haarlem Noord. We gaan opnieuw aandacht aan onze visie, zoals die al bijna twee jaar op onze website staat vermeld. En we gaan zorgen dat wat we doen elders in Haarlem - en wat heel veel gemeenteleden met volle inzet doen in hun eigen levenssituatie, omgeving en werk - volledig deel uitmaakt van de visie van de gemeente als geheel. We deelden eind november ook over de financiële kant. Dat heeft nogal wat schrik gegeven. En dat is begrijpelijk. Maar we zijn nog volop in onderhandelingen. We gaan proberen een betere huurafpraak te maken - zodanig dat het geen grote kostenpost voor ons als gemeente gaat worden. Daar is wel een wonder voor nodig. We ervaren echt dat wat we gaan doen in Haarlem Oost helemaal anders zal zijn dan we als gemeente gewend zijn - en ook dat dat een zegenend effect zal hebben op de hele gemeente.

Ik ben vol hoop en verwachting over wat God gaat doen. Maar ik heb ook zorgen over mijzelf en ons samen. Zullen wij zijn wil verstaan? Lukt het ons om dat samen te doen? We zitten zo vast aan bekende patronen? Verandering is nooit gemakkelijk - zelfs niet als we vinden dat het heel nodig is. Zo zitten we nu eenmaal in elkaar. Maar Gods Geest waait waarheen Hij wil - en Hij zoekt naar mensen die met Hem mee willen bewegen.

En kunnen we loskomen van onze meningen? Loskomen van onze drang om alles onder controle te houden? Kunnen we onze angst voor het onbekende overwinnen? Of kiezen we toch liever voor veiligheid - het zekere voor het onzekere?

En, zijn we in staat om dit op Gods manier te doen? Het past in onze cultuur om visie te bepalen, strategie te ontwikkelen en de plannen te maken die daarbij passen. Maar de menselijke manier leidt niet tot de zegen die God bedoelt.

Mag ik jullie echt vragen om mee te bidden de komende dagen. En straks ook volop in de

gebedsweek vanaf zondag 17 januari. Daarover vertellen we later meer. En, leer ook te vertrouwen op de Heilige Geest. Hij wil ons en Hij wil jou persoonlijk leiden. God is een sprekende God. Hij is een God van openbaring. Dat geloof in van harte.

Laten we samen nog eens kijken naar wat Paulus zegt in Rom 8 - en dat maken tot leidraad van ons slotgebed:

"En wat we hier te lijden hebben, weegt niet op tegen de glorie die God ons openbaar zal maken. Daarvan ben ik overtuigd. De hele schepping ziet gespannen uit naar het moment waarop God onthult wie zijn kinderen zijn. Want de schepping is veroordeeld tot een zinloos bestaan. Niet omdat ze het zelf wilde, maar omdat God haar daartoe veroordeeld heeft. Maar er is hoop. Want ook de schepping zal bevrijd worden uit de slavernij van de vergankelijkheid en delen in de glorierijke vrijheid van de kinderen van God. Want we weten dat de hele schepping nog altijd kreunt en steunt als een vrouw die moet baren. Maar de schepping niet alleen - ook wij, die toch de Geest ontvangen hebben als een voorschot op wat we nog krijgen. Ook wij zuchten diep, zolang we uitzien naar het moment waarop God ons voorgoed tot zijn kinderen maakt en ons hele bestaan bevrijdt. Want we zijn gered - maar onze redding staat nog in het teken van de hoop." (Rom 8:18-24a, GNB)

Dank U, dat ik mag leven vanuit hoop. Ik maak deel uit van een wereld vol lijden, maar U heeft mij ook een glorierijke vrijheid gegeven - ik ben uw kind geworden - ik mag net zo gaan leven als Jezus heeft laten zien toen Hij als mens op aarde onder ons was. Dank U voor uw liefde en dat ik mag leven vanuit een hele bijzondere persoonlijke relatie met U. Dank U dat U mij de weg wil wijzen en dat U uw Heilige Geest in mijn hart heeft gegeven. Doe maar uw werk door mij heen. Ik weet dat U dan alles ten goede zult laten meewerken. Soms zal ik dat ervaren als zegen, bescherming en voorziening voor mijzelf. Maar soms zal het voor mij zuchten en moeite zijn, maar mag het zijn tot zegen en redding van anderen om mij heen. Neem maar mijn leven en maak er iets moois van. Help mij om U niet in de weg te lopen, maar achter U aan te gaan! Ik ga samen met anderen van PG Immanuel U vertrouwen voor iets heel moois en iets nieuws en iets beters in 2021.

**Ik mag leven vanuit die verwachting!
Ik mag leven vanuit die vrijheid!
Ik mag leven vanuit intimiteit met U!
Ik mag leven zoals Jezus leefde op aarde.
Ik mag leven geleid door Uw Heilige Geest.
Ik mag leven in de zekerheid dat alles zal
meewerken ten goede.
Ik mag dat doen samen met al mijn broers
en zussen die ook bij Jezus horen.**